

Для підвищення інвестиційної привабливості країни потрібно створити сприятливі умови для іноземних інвесторів. Крім того, підприємствам потрібно звернути увагу на управління власними ресурсами та залучення додаткового фінансування через партнерства та інноваційні проекти.

На нашу думку, необхідні заходи для покращення інвестиційного клімату, зокрема: важливими кроками є посилення правової бази, реформування судової системи, зменшення бюрократичних перешкод, розвиток інфраструктури та забезпечення макроекономічної стабільності, а також створення спеціальних економічних зон та інвестиційних платформ з податковими пільгами для іноземних інвесторів.

Отже, інвестиційна діяльність є ключовою для економічного зростання підприємств в Україні. Основні джерела фінансування – це власні кошти та іноземні інвестиції, які допомагають модернізувати виробництво та підвищити конкурентоспроможність. Збільшення стабільності та створення сприятливих умов для інвесторів є важливими заходами для подальшого розвитку економіки.

Література

1. Борщ Л.М. Інвестування: теорія і практика : навч. посіб. Київ: Знання, 2019. 470 с.
2. Капітальні інвестиції за джерелами фінансування. Портал відкритих даних. Головна сторінка - Data.gov.ua. URL:<http://surl.li/hwjeuu>.
3. Поліщук Н. В., Тарасов А. А. Аналіз взаємозв'язку обсягів капітальних інвестицій в економіці та обсягами ВВП: оцінка тенденцій. Розвиток фінансового ринку в Україні: загрози, проблеми та перспективи: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, 23 листопада 2023 р. Полтава: НУШП, 2023. С. 45-46. URL: <https://nupp.edu.ua/uploads/files/0/events/conf/2023/v-mnpk-rfruzpp/materiali-konferencii-23.11.23.pdf#page=46>.
4. Як світові промислові гіганти розвивають виробництво в Україні під час війни. URL: <http://surl.li/dkbkyb>.

УДК 338.2

Птащенко Ліана Олександрівна,

доктор економічних наук, професор

Бондарець Станіслав Юрійович, магістрант

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ

У сучасних умовах ринкових відносин кожен суб'єкт господарювання для успішного функціонування повинен приділяти пильну увагу різним аспектам своєї діяльності. Зокрема, для бізнесу (незалежно від сфери діяльності) одним з головних завдань є формування джерел фінансування виробничих, соціальних та інвестиційних потреб.

Актуальність питання полягає в тому, що сформовані реалії сьогодення потребують цілковитого переосмислення проблем, пов'язаних з формуванням фінансових ресурсів. Відбуваються зміни в економічній та фінансовій сферах. На даний момент для підприємств найважливішим завданням є розроблення фінансової політики в умовах військового стану.

Фінансові ресурси є основою для створення значного фінансового потенціалу у вигляді грошових активів, які використовуються для збільшення доходу та здійснення інвестиційних операцій задля подальшого розвитку бізнесу. Наявність і структура фінансових ресурсів у підприємств дозволяє обирати стратегічні напрями розвитку та брати участь у відтворювальних процесах.

Від наявності та доступності фінансових ресурсів залежить прибутковість, рентабельність, ліквідність та фінансова стійкість підприємства, задоволення потреб суспільства, а також сприяння економічній стабілізації національної економіки.

Ключовою перешкодою для розвитку бізнесу в Україні є пошук фінансування. Низький рівень довіри інвесторів, високі потенційні ризики, високі ставки кредитування від місцевих фінансових установ та відсутність належної системи страхування ризиків - це лише деякі з викликів, з якими стикаються українські підприємства.

Незважаючи на ці загрози, українському бізнесу відкриваються реальні можливості для розвитку й зростання. Галузі енергетики, транспортної інфраструктури, аграрної промисловості та інші володіють значним потенціалом, що високо оцінюють як місцеві гравці ринку, так і міжнародні партнери України.

Експерти Київської школи економіки провели дослідження потреб українського бізнесу у фінансуванні й можливостей для залучення коштів, зокрема через інструменти програми Ukraine Facility від Європейського Союзу. Результати цього аналізу допоможуть зрозуміти проблему пошуку фінансування для українських підприємств.

На даний момент бізнес в Україні користується двома основними джерелами залучення зовнішнього фінансування: кредитами українських банків та фінансуванням від міжнародних фінансових організацій (МФО).

Історично МФО в Україні зазвичай співпрацювали безпосередньо з великими компаніями державного та приватного секторів (такими як Укрзалізниця, Нафтогаз, МХП, InVivo) або через впровадження цільових програм підтримки (наприклад, підтримка малих та середніх підприємств, сприяння торгівлі, проекти критичної інфраструктури тощо).

Майбутній запуск програми Ukraine Facility від Європейського Союзу відкриває нові можливості для приватного сектору, зокрема для малого та середнього бізнесу, щодо залучення зовнішнього фінансування. Другим компонентом програми Ukraine Facility на 2024-2027 роки є спеціальний інвестиційний інструмент, спрямований на покриття ризиків у пріоритетних секторах. Інвестори матимуть можливість отримати фінансування за участю МФО, таких як ЄБРР, ЄІБ та інших установ [1].

Очікується, що ці кошти будуть надаватися не лише безпосередньо від МФО до бізнесу, а також через фінансування програм українських банків, наприклад, для реалізації програми «Доступні кредити 5-7-9». Незважаючи на такі перспективи, український бізнес може активно працювати вже зараз для залучення коштів від міжнародних фінансових організацій, не чекаючи на запуск Ukraine Facility.

Багато з цих організацій мають свої відділення в Україні, розробляють галузеві програми розвитку приватного сектору і надають додаткову підтримку Україні у зв'язку з повномасштабним російським вторгненням. Наразі найбільшим кредитором серед провідних міжнародних фінансових організацій в Україні є Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), який від початку повномасштабного вторгнення надав приватному сектору понад \$1,7 млрд. На кінець 2023 року ЄБРР збільшив свій акціонерний капітал на проекти в Україні до €4 млрд.

В умовах сьогодення увага Банку в Україні зосереджується на реалізації проєктів з посилення енергетичної безпеки, відновлення критичної інфраструктури, забезпечення продовольчої безпеки, а також розвитку торгівлі. Особливу увагу ЄБРР приділяє програмам спільного ризику, які надають додаткові гарантії для інвестиційних проєктів.

Важливо розуміти, що більшість фінансування від МФО надається у формі кредитів, які потрібно обслуговувати та повернути протягом угоди про кредит. Окрім того, не зважаючи на різноманітність потенційних джерел фінансування, сфера залучення інвестицій в Україні потребує поліпшення. Важливу роль тут відіграють реформи, спрямовані на поліпшення інвестиційної інфраструктури України, розвиток бізнес-клімату та підтримку малого і середнього підприємництва [2].

В контексті викладеного вище зазначимо, що під час управління фінансовими ресурсами дуже важливо мати ефективну стратегію. Стратегія управління фінансовими ресурсами має поєднувати фінансовий та стратегічний аспекти управління підприємством. Стратегічне управління фінансовими ресурсами підприємства – це один з найважливіших видів функціональної стратегії, що забезпечує раціональне використання фінансових ресурсів, ураховує фінансову глобалізацію й альтернативні прогнози зовнішнього та внутрішнього фінансових середовищ [3]. На нашу думку, основними завданнями сучасного управління фінансовими ресурсами підприємства повинні стати:

- створення ефективного управлінського інструментарію для подальшого розвитку підприємства;
- підтримка з боку держави, міжнародних фінансових організацій та інвесторів;
- науково обґрунтоване фінансове планування та прогнозування обсягів фінансових ресурсів, їх ефективний розподіл і використання;
- підвищення ефективності фінансового контролю на різних рівнях: галузевому, державному і міжнародному;
- вдосконалення механізмів фінансових важелів, стимулів і санкцій;
- забезпечення адекватного та збалансованого правового поля та нормативного середовища функціонування підприємств, які мають стратегічне значення для національної економіки та безпеки.

Література

1. Американська корпорація з фінансування міжнародного розвитку (dfc) оголосила п'ять нових проєктів в Україні на понад 380 мільйонів доларів США. URL: <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk>.
2. Соболев О. Підтримка українського бізнесу: які можливості відкриває стратегія розвитку малого і середнього підприємництва. URL: <https://delo.ua/economy>.
3. Бучко Т. О. Стратегічне управління фінансовими ресурсами підприємства (на прикладі ПрАТ «ТерА»). URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/43463>.